

Рабочая программа составлена на основании образовательной программы

ДНИИП им.А.А.Тахо-Годи

«Рассмотрено»

«Согласовано»

«Утверждено»

На заседании МО

Магомеднабиева П.М.

Зам.директора по УВР

Бахмудова С.А.

«__» _____ 2023г.

«__» _____ 2023г.

Директор МБОУ

«Гимназия №17»

Бабатова А.Н.

«__» _____ 2023г.

Рабочая программа по лезгинскому языку

(ФГОС 3-го поколения)

34ч.

7 класс

МБОУ «Гимназия №17»

Учитель : Шикерханова Э.Ш.

Махачкала 2023.

Лезги литература 7 класс

Тарсунин кьил	Сят	Число	Анализ авун патал лазим яз	Алава к1елун патал	Литература-дин илим. Критика	Предметрин арада алакьа
Гьахьун						
Литературадай авай чирвилер гегьеншарун. Художественный литературадин кьилин предмет инсан тирди ачухарун.	1					
Халкьдин мецин эсерар						
«Къванцин гада».	1		Късада иштиракзавай инсанрин къилихарни гьерекатар. Душманрин зулумкарвал. Чубан гададин къастунал к1евивал ва къагъриманвал.			
«Къванцин гада» къиса анализ авун.	1					
«Шарвили» (са ч1ук хуралай) <i>Ч1/г. К1валин сочиненидиз гьазурун «Шарвили – халкьдин игит» темадай сочинение кхьин (к1валера)</i>	1 1		Шарвили – лезги халкьдин тарихдикай суьгьбетзавай эсер. Шарвили – лезги халкьдин рик1 алай игит. Гияр шегьер азад авун. Шарвилидин веси.	«Надир-шагь кук1варун», «Хочбаракай мани».	Эпос. Эпический эсерар.	
Литературадин махар						
Зияудин Эффендиев «Чуьхвер Магьсуб». (Мах к1елун) «Чуьхвер Магьсуб». (Махунай суьгьбет гьазурун)	1		Махунин манна, кьилин игитар. Магьсубан къамат: амалар, хесетар, акьуллувал.			
<i>К/къ. Къагъриманвили</i>						

«Вишришар».	1		Къаравилида тапархъан Шагъмураданни Исламан къаматар.	«Квасади кутур циклъен»	Къаравилияр.	
Мисалар.	1		Мисалра хайи халкъдиз, ватандиз авай кланивал лугъун, темпелвал ва алчахвал негъ авун.		Мисалар.	
Мисалрикай.	1					
Миск1алар.	1		Миск1алра халкъдин акбул, фагъумлувал, яратмишдай алакъун.		Миск1алар.	
Ч1/г. Са кувруь мах, гъикая туьк1уьрун.	1					
Литературадин махарикай. Художественный эсера автордин ва иштиракзавай ксарин ч1ал.	1					
XVIII-XIXасиррин литературадай						
Къуьчхуьр Саид. «Чубарук» (хуралай).	1		Шиирда т1ебиатдин шикилар, шиирдин къилин фикир.			
«Аквазвач заз». (К1вализ изложение. «Гамишдин дудьдгъвер», 12-чин). 5-11 кл. излож. к1в.	1		Шиирда шаирдин къилел атай бедбахтвал къалурун. Ханарин зулумдиз акси фикирар.	Къ. Саид. «Лянет».	Эссердин тема ва къилин	
К/къ. И. Гувсейнов. Шиирар.	1					
Мазали Али. «Ватан» (хуралай), «Кесибвал».	1		Шиирдай шаирдиз хайи хуьр рик1ивай кланзавайди акун. Шиирда халкъдин дуланажагъ къалурун.	Мазали Али. «Жегъилриз тавакъу».		
Етим Эмин. «Билбил» (хуралай).	1		Шиирдин тема. Эссердин къилин фикир.			

Ахцегъ Мирзе Али. «Гъик1ин?»	1		Шиирдин манна, художественный къет1енвилер. Къилин фикир.	М. Али. «Гемпел лук1раз меслягар ийир касс».		19-асирда Дагъустандин халкъари чпин азадвал патал тухвай женгер.
Алкъвадар Гъасан. «Куъгъне ханлар, беглер квадрин, элягъин...».	1		Шиирда ханариз, беглериз акси фикирар, шаирди абур квадаруниз эвер гунн. Шиир гъакъикъатдиз мукъва хъун.	А. Гъасан. «Дустуниз мехъер мубарак».		20-асирда Дагъустандин халкъари чпин азадвал патал тухвай женгер.
Ст1ал Саяд. «Кавхадиз» (хуралай)	1		Шиирда девирдин къайдасузвилер, кавхадин къамат. Шиирдин ч1ал, туьк1уьр хъун.	Ст1ал Саяд «Садакайни чара хъанач».	Лезги шииррин жуъреяр.	Алатай девирда дигегълийрин ихтияррикай. Мехъерин адетар.
Дагъустандин халкъарин литературадай						
Сукъур Къурбан. «Маса гайи Меседу»	1		Поэмадин къилин фикир.	С. Къурбан . «Зи к1аниди , югъугъ		
Мегъамед-эффенди Османов. «Жумартвал ва намус».	1		Шиирда инсандин жумарт ва намус хътин багъа лишанар шаирди веревирд авун.	Мегъамед-эффенди Османов. «Чехир».		
<i>К/къ. Жамидин. «Регъуь хъайи спелар». Къ. Саид. «Шикаят».</i>	1					
XX асирдин литературадай						

Къуьчхуър Саид. «Душман ханариз».	1		Кеси́б халкъдиз гужарзавай ханариз шаир ачухдиз акси экъечлун.	Къуьчхуър Саид. «Тавурай».		Художник Абид Азизова члугунвай Къ. Саидан шикил.
Етим Эмин. «Дуьньядиз» (хуралай).	1		Шиирда шаир яшамыш хъайи вахтунин шикилар къалурун.	Етим Эмин. «Яру, цлору гуьлуб чит», «Стхаяр».		
«Дуьнья, гъей!» <i>(Клвализ изложение. «Зи уьмуьр» 26-чин). 5-11 кл. излож. клв.</i>	1		Шаир девирдин адетриз акси хъун.			
Миграгъ Мардали. «Етимдикай».	1		Шииррин художественный къетленвилер.			
«Шалбуз дагъдиз».	1			М. Мардали. «Миграгъиз хтайла лагъай члал», «Жуван пеше».		
Кеси́б Абдуллагъ. «Чир хъанайтла келелиз-кхъиз».	1		Шиирда тема, художественный къетленвилер.	Кеси́б Абдуллагъ. «Дуьньяда».		
Дагъустандин халкъарин литературадай						
Умаран Батирай (биография).	1					
«Къаварални кимерал за манияр лагъанай». Шиир манадин жигъетдай анализ авун.	1		Шаирди куьгъне девирдин къайдаяр негъ авун. Девлетлуйри шаир жерме авун.			
<i>К/къ. Азиз Алем. Шиирар.</i>	1					
<i>Ч1/2. «Зи рик1 алай шаир» темадай сочинение кхъин.</i>	1					
Йирчи Къазакъ. «Итим гъихътинди хъана кланда».	1		Шиирда вафалувилин, виклегъвилин, гъахъ кардин тариф			

Всего 34 урока									189-194.ч.
----------------	--	--	--	--	--	--	--	--	------------

Тематическое планирование для 7 класса (грамматика) 34 часа

№	Темаяр	Сят	Чис ло	Слов. к1вал.	Мурад-метглеб	Проб. Матер.	Оборуд.	К1вал. к1вал.
1	Синтаксиз ва пунктуация. 1,3,4 тап.	2		Тух хьун, ширин хьун, чими хьун, кьунши кьун	Тапш-рал к1валахиз хьун	Тапш. тамамари 3 хьун	Ктаб таблица	5 тап. Чин 108
2	Лексика ва фразеология 6,8,10	2		Келе авай кас, кьил кьилел аламач, кьил куьрсарун, кьил хуьн	Темадай к1валахиз хьун	Тапш. дуьз тамамарун	Ктаб таблица	Гатун каникулри к. сочинение
3	Морфология ва орфография. 13,19,22 тапш.	2		Морфология, орфография, таржума авун	Темадай к1валах авун	Тапш. дуьз тамамарун	Ктаб таблица	14 тап. Чин 110
4	Ахтармишунин диктант. «Кьисметдин иеси»	2						
5	Глаголдин наклоненияр. Суалдин наклонение. Тап.27,28,29.	2		Ни, т1а, физва, физван и, физваг1а, фида, фидани, фидат1а	Темадин гьавурда гьатун	Суалдин наклоненийрал к1валахун	Ктаб таблица	31 тап. Чин 115.
6	Буйругьдин наклонение. 33,34,35 тап.	2		Ша фин, акьваз, акьвазра	Тапш. тамамарун	Тема чир хьун	Ктаб таблица	36 тап. чин 119

7	Кьадагьадин форма. 41,43 тапш.	2		Гумир, немир, тамир, жемир, галатмир к1ел мир, ч1урмир	Тапш. тамамарун	Тема чир хьун	Ктаб таблица	42 тап. чин 120
8	Шаргунин наклонение. 49,50,52	2		Фейи-фейит1а, гайгайт1а, туртура	Темадин гьавурда гьатун	Тапш. к1валахи 3 хьун	Ктаб таблица	54 тап. Чин 124
9	«Зул алукуьн» темадай сочинение ксьин	2						

10	Къаршивилин наклонение 55,57 тапшуругъар	2	Фейит Iани,гайит Iани и,къачурт Iани,акурт Iани	Тема чир хъун	Темадай къалахиз хъун	Ктаб таблица	56 тап.чин125
11	Гимандин наклонение.58,63- тап.	2	Фич,гуч,неч,жеч,гъи ч	Темадин гъавурда гъатун	Тапш. къиле тухуз хъун	Ктаб таблица	60 тап.чин 126
12	Глаголдин къетген формаар. Масдар. 65,66,68 Тапшуругъар.Масдар къадариз ва падежриз дегиш хъун.	2	Тухун,къвалахун,къх ин Фин, гун,финар,гунар.Къа чун-къачунар.	Тема чир хъун	Темадай тапш.тамамариз хъун	Ктаб таблица	67-тап. Чин 129
13	Диктант «Заз авай ашкъи акурла» Гъалаг Iрин винел къвалах.	2					73 тап.чин132
	Причастие 72 тапшуругъ.Причастиедин жуьреяр.Причастияр дегиш хъун.	2	КIелай руш,кIелай ктаб	Темадин гъавурда гъатун	Тапш.тамамари з хъун	Ктаб таблица	75 тап. Чин133
14	«3и хуьр» сочинение.	2					
15	Деепричастие	2	Кардин тегъердин, вахтунин.				
16	Кардин тегъердин деепричастияр 83,85,86 тап. Вахтунин деепричастие.	2	Къачуз.лугъуз,кIели з,кIасиз,гъиз,жез	Темадин гъавурда акъун	Тапш.тамамари з хъун	Ктаб таблица	87 тап. Чин 139
17	Глагол разбор авун.Глагол (обобщение.) тап. 99,100.	2	КIелун,къин,рахун,к илигун	Темадин гъавурда гъатун	Гл.разбор ийиз чирун. Тапш.тамамару	Ктаб таблица	102 тап.чин 146

					н		
18	Контрольный диктант ва адан анализ. «ЧимчIир»	0					

